

3.ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД

Садржај:

3. Програм наставе и учења за ПРВИ разред	1
3.1. Обавезни предмети	1
СРПСКИ ЈЕЗИК	1
MAGYAR NYELV	4
СРПСКИ КАО НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК	7
ENGLESKI JEZIK	9
МАТЕМАТИКА	13
СВЕТ ОКО НАС	14
ЛИКОВНА КУЛТУРА	16
МУЗИЧКА КУЛТУРА.....	18
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	21
ДИГИТАЛНИ СВЕТ.....	24
3.2. Изборни програми.....	25
Верска настава.....	25
Грађанско васпитање	31
Матерњи језик/говор са елементима националне културе.....	33
3.3.Облици образовно-васпитног рада.....	38
Допунска настава	38
Настава у природи.....	38
Час одељенског старешине	38
Ваннаставне активности.....	39
Екскурзија.....	40
➤ развијање способности оријентације у простору и времену;.....	41

3. Програм наставе и учења за ПРВИ разред

3.1. Обавезни предмети

Назив предмета	СРПСКИ ЈЕЗИК
Циљ	Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Разред **први**
Годишњи фонд часова **180 часова**

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; - влада основном техником читања и писања ћириличног текста; - разуме оно што прочита; - активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита; - препозна песму, причу и драмски текст; - одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; - уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина;	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма. Речи и реченице као говорне и писане целине. Текстови засићени словима која се обрађују/текстови предвиђени за глобално читање. Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре. Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе. Писање (преписивање, самостално писање и диктат). Читање (шчитавање/глобално читање, гласно и тихо читање); питања којима се проверава разумевање прочитаног. Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. ђ, ћ; џ, ч; ј, љ).
- изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; - препозна загонетку и разуме њено значење; - препозна басну и разуме њено значење; - разликује слово, реч и реченицу; - правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају; - правилно употреби велико слово; - учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; - обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; - усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; - усмено описује ствари из	КЊИЖЕВНОСТ	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма, <i>Ја сам чудо видео</i> Јован Јовановић Змај, <i>Зимска песма</i> Војислав Илић, <i>Пролетња зора</i>/Воја Царић, <i>Пролеће</i>/Мира Алечковић, <i>Ветар сејач</i> Десанка Максимовић, <i>Првак</i>; <i>Хвалисави зечеви</i>/У гостима/<i>Ливадско звонце</i> Гвидо Тартаља, <i>Китова беба</i>/Мрави/<i>Постеља за зеку</i> Бранко Ћопић, <i>Јежева кућица</i> (читање у наставцима) Душан Радовић, <i>Јесења песма</i>/Срећна <i>Нова година</i> Љубивоје Ршумовић, <i>Ау што је школа згодна</i>; <i>Дете/Деца су украс света</i> Стеван Раичковић, <i>Цртанка</i>/Бранислав Лазаревић, <i>Слика</i> Перо Зубац, <i>Добар друг ти вреди више</i> Драгомир Ђорђевић, <i>Није лако бити дете</i> Проза Народна прича, <i>Свети Сава и ђаци</i> Народна прича, <i>Деда и репа</i> /<i>Голуб и пчела</i> Народна басна, <i>Лисица и гавран</i> Доситеј Обрадовић, <i>Два јарца</i>; <i>Две козе</i> Лав Николајевич Толстој, <i>Два друга</i>

непосредног окружења; - бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору; - напамет говори краће књижевне текстове; - учествује у сценском извођењу текста; - пажљиво и културно слуша саговорнике; - слуша, разуме и парафразира поруку; - слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања; - примењује основна правописна правила; - пише читко и уредно; - писмено одговара на постављена питања; - спаја више реченица у краћу целину; - пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила; - гласно чита, правилно и са разумевањем; - тихо чита (<i>у себи</i>) са разумевањем прочитаног; - пронађе информације експлицитно изнете у тексту.		Драган Лукић, <i>Јоца вози тролејбус</i>/Мгор Коларов, <i>Дум-дум Оливер и његов бубањ</i> Ђуро Дамјановић, <i>Дан кад је јутро било слово</i>/Весна Ђоровић Бутрић, <i>Ноћни ћошак</i> Избор из народних и ауторских загонетки (Десанка Максимовић, <i>Загонетке лаке за прваке</i> Ђаке, <i>Загонетке</i> Григора Витеза и Бране Цветковића) Драмски текстови Гвидо Тартаља, <i>Зна он унапред</i> Душан Радовић, <i>Тужибаба</i> Александар Поповић, <i>Неће увек да буде први</i> Бора Ољачић, <i>Први дан у школи</i> Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Свети Сава, Вук Стефановић Караџић, знаменита завичајна личност и др.); Милан Шипка: <i>Буквар</i> ДОМАЋА ЛЕКТИРА <i>Јован Јовановић Змај</i>, Песме за децу (избор) Избор из басни и сликовница за децу Књижевни појмови: - песма; - прича; - догађај; место и време збивања; - књижевни лик - изглед, основне особине и поступци; - драмски текст за децу; - шаљива песма; - басна; - загонетка.
	ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортоепија	Реченица; реч; слово. Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи. Реченице као обавештење, питање и заповест. Велико слово на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју похађа. Правилно потписивање (име, па презиме). Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Говорење	Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Причање, препричавање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текстови, сценска

			импровизација. Сценско извођење текста (драмско и луткарско). Богађење речника: лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре.
		Слушање	Стварне и симулиране ситуације. Слушна порука. Аудио-визуелни записи. Игре за развијање слушне пажње.
		Писање	Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту. Писана порука. Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста. Реченице/кратак текст погодан за диктирање.
		Читање	Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др. Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др. Информативни текстови: 1. уџбенички: Милан Шипка, <i>Буквар</i> ; текстови о знаменитим личностима српске културе; 2. вануџбенички: о правилима учтивог понашања (бонтон); о месту у којем ученици живе; о животињама итд.

MAGYAR NYELV

A tantárgy neve	MAGYAR NYELV
Cél	A <i>magyar nyelv</i> tanításának célja, hogy a tanulók elsajátítsák a magyar irodalmi nyelv alapvető törvényszerűségeit és megfelelő módon tudják magukat kifejezni szóban és írásban, tudatosítva bennük az anyanyelv fontosságát a nemzeti identitás megőrzése szempontjából, képessé téve őket arra, hogy a magyar irodalmi és más műalkotások megismerésével ápolják a magyar nép hagyományait, kultúráját és a magyar világörökség kincseit.
Osztály	első
Évi óraszám	180 óra

KIMENET A tanév végére a tanuló:	RÉSZTERÜLET/ TÉMA	TARTALOM
-------------------------------------	----------------------	----------

- megkülönbözteti a hangot és a betűt; a kimondott és leírt szavakat és mondatokat; - elsajátítja az olvasás és az írás alapvető technikáit; - megérti az elolvasottakat; - aktívan figyelemmel kíséri és megérti a szépirodalmi szöveget felolvasás közben;	KEZDŐ OLVASÁS- ÉS ÍRÁSTANÍTÁS	Hang és betű; nyomtatott és írott betűk. A szó és mondat, mint a beszéd és az írás egységei. Szövegek, melyek tartalmazzák az elsajátítandó betűt/betűpárt. Különböző típusú szövegek, amelyeket nyomtatott vagy írott betűkkel írtak. Nyelvi játékok. Analitikus-szintetikus gyakorlatok; szókinszfejlesztő és mondatalkotási gyakorlatok; motorikus gyakorlatok. Írás (másolás, önálló írás, tollbamondás) Olvasás (összeolvasás, hangos és néma olvasás); az életkornak megfelelő rövid, nagyobb betűnagyságú mesék, történetek; az elolvasott szöveg megértést ellenőrző kérdések. A hangok kiejtése és írása (pl.: <i>j-ly, b-p-d; gy-ty, g-k, v-f</i>).
- felismeri a verset, a mesét és a drámai szöveget; - meghatározza a szöveg cselekményét, annak helyét és idejét (Betartja a cselekmény időrendi sorrendjét.); - felismeri a szereplőket, és meg tudja különböztetni őket a pozitív és a negatív tulajdonságaik alapján; - kifejti a szépirodalmi szövegről és a szereplők viselkedéséről alkotott véleményét; - felismeri a találós kérdést, és megérti annak jelentését; - felismeri a tanmesét, és megérti annak jelentését; - megkülönbözteti a betűt, a szót és a mondatot; - helyesen, megfelelő hangsúllyal és hanglejtéssel ejti ki (mondja ki) a rövid, teljes mondatokat és az egyszerű szerkezeteket, illetve megfelelő írásjeleket tesz a leírt mondat végére; - helyesen alkalmazza a nagybetűt; - illedelmesen vesz részt az irányított és a szabadon folytatott beszélgetésben; - szóbeli üzenetet fogalmaz meg, megfelelő szavakkal; - történetet mond el kép/képsor és saját élménye alapján; - szóbeli leírást ad a közvetlen környezetében található tárgyokról; - megfelelő szavakat használ a beszédében; az új szavakat megfelelő módon építi be szókinszébe; - kívülről/fejből mond rövid szépirodalmi szöveget; - részt vesz a színpadi előadásban; - figyelmesen hallgatja	IRODALOM	ISKOLAI OLVASMÁNYOK Költészet Zelk Zoltán: <i>Ákombákom</i> Weöres Sándor: <i>Varázslók/Haragosi /A manó</i> Domonkos István: <i>Képzeltétek/Mendegélt két legényke</i> Gazdag Erzs: <i>Mesebolt</i> Kassák Lajos: <i>Testvéreké</i> Nemes Nagy Ágnes: <i>Születésnap</i> Csoóri Sándor: <i>Tavaszi bodzavers/Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefalevél/Tavaszi felhők</i> Tóth Krisztina: <i>Vombat/Tobzocska/Nagy mara</i> Varró Dániel: <i>Andris beszélget az állatokkal (részlet)</i> Kányádi Sándor: <i>Róka-mondóka</i> Kadlót Nikolett: <i>Puszimeghajtás/Kiss Ottó: Nagypapa nem ért a számítógéphez</i> Lászlóffy Aladár: <i>Áll a bál</i> Petőcz András: <i>Egervár</i> Böndör Pál: <i>Milyen hosszú egy esztendő?</i>/ Fekete Vince: <i>Csigabánat/Csukás István: Sün-mese</i> Csik Mónika: <i>Gombócoló</i> Visky András: <i>Aranylevél/Kányádi Sándor: Őszvégi játék</i> Próza Népmese: <i>A kis gida</i> Csukás István: <i>Süsü (részlet)</i> Mészöly Miklós: <i>A tíz testvér</i> Mészöly Miklós: <i>A kiskutya meg a számár</i> Népmese: <i>A róka és a kacsák</i> Magyar népmese: <i>A sajtot osztó róka</i> Lackfi János: <i>A világ legrövidebb meséi (részlet)</i> Lev Tolsztoj: <i>Az oroszán és az egér</i> Darvasi László: <i>A ceruza ellensége (Pálcika ha elindul akkor aztán zsupsz, részlet)</i> Lázár Ervin: <i>A lyukas zokni</i> Janikovszky Éva: <i>Ha én felnőtt volnék</i> Magyar népmese: <i>A hiú király</i> Magyar népmese: <i>A cibere</i> Móricz Zsigmond: <i>A török és a tehenek</i> Népköltészeti alkotások:

beszédpartnerét, és illedelmesen kapcsolódik be a beszélgetésbe; - meghallgatja, megérti és értelmezi az üzenetet; - figyelemmel kíséri az irodalmi szöveget a bemutató olvasás során, megérti és átéli azt; - alkalmazza az alapvető helyesírási szabályokat; - olvashatóan és pontosan ír; írása tiszta; - írásban válaszol a feltett kérdésekre; - kisebb egységet alkot összefüggő mondatok összekapcsolásával; - tollbamondást ír, alkalmazva a tanult helyesírási szabályokat; - alkalmazza a néma és a hangos olvasás technikáját nyomtatott és írott betűs szövegen; - megérti az elolvasott irodalmi és ismeretterjesztő szöveget; - megtalálja a szövegben explicit módon kifejezett információkat.		köszöntők, sorolók, mondókák, találós kérdések, közmondások, szólások, népi gyermekjátékok. Drámai szövegek Ludwik Jerzy Kern: <i>A zsiráf a fényképésznél</i> Kínai népmese: <i>A vándorló ajándék</i> Tudományos és ismeretterjesztő szövegek Válogatás a gyermekenciklopédiák és a gyermeklapok szövegeiből HÁZI OLVASMÁNY - Első meséim (válogatás) - Válogatás a mai gyermekirodalom meséiből és verseiből Irodalomelméleti fogalmak: - vers; - mese; - a cselekmény; helye és ideje; - a mű szereplője - külső és belső tulajdonságai és cselekedetei; - drámai szöveg a gyerekeknek; - tréfás vers; - tanmese; - találós kérdés.
	NYELV Nyelvtan, helyesírás és nyelvhelyesség	A mondat; szó; betű, hang; szöveg. A betű és a hang jelentésmódosító szerepe a szavakban. A közlő, kérdő és felszólító mondatok. A mondatkezdő nagybetű és a tulajdonnevek helyes írásmódja: személynév, állatnév, településnév és az utcájuk neve, az iskola neve. Helyes aláírás (családnév, személynév). A mondatvégi írásjelek: pont, kérdőjel és felkiáltójel.
NYELVIKULTÚRA		Beszéd Irányított és szabadon folytatott beszélgetés (párbeszéd). A beszélgetés szabályai. Szóbeli üzenet. Elmesélés, elbeszélés és leírás. Az irodalmi szöveg előadása. Dráma- és dramatizált szövegek, színpadi improvizációk. Jelenetek előadása és bábozás. Szókincsfejlesztés: szókincsfejlesztő és mondatalkotási gyakorlatok. Beszélgetések, szituációs és nyelvi játékok.
		Figyelmes hallgatás Valós vagy szimulált helyzetek. A hallgatás üzenete. Audiovizuális lejegyzések. A meghallgatást, másokra figyelmet fejlesztő játékok.
		Írás Kérdésfeltevés saját tapasztalattal kapcsolatosan, tárgyakról, jelenségekről, képekről, irodalmi és nem irodalmi szövegekről. Írásos üzenet. Rövid, összefüggő mondatokból álló szöveg; saját élményről, tapasztalatról, képről, képsorról, irodalmi szövegről. Tollbamondásra alkalmas mondatok/rövid

			szövegek.
		Olvasás	Irodalmi szövegek. Gyakorlatias szövegek: meghívó, utasítás, vásárlási lista stb. Nemlineáris szövegek: táblázat, órarend, képregény, belépőjegy stb. Ismeretterjesztő szövegek: 1. Mérei Ferenc - V. Binét Ágnes: <i>Ablak - zsiráf</i> (gyermekenciklopédia); 2. Az illedelmes viselkedés szabályai (illettan).

**СРПСКИ КАО НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК -ПРОГРАМ Б
ЗА УЧЕНИКЕ ЧИЈИ МАТЕРЊИ ЈЕЗИК ПРИПАДА СЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИЦИМА И КОЈИ
ЖИВЕ У ВИШЕНАЦИОНАЛНИМ СРЕДИНАМА
(средњи - напредни ниво стандарда)**

Циљ	Циљ учења <i>српског као нематерњег језика</i> јесте оспособљавање ученика да води усмену и писану комуникацију са говорницима српског као матерњег језика ради каснијег пуног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и упознавање српске културне баштине и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.
Разред	Први
Годишњи фонд часова	72 часа

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разуме и вербално користи предвиђени лексички фонд; - именује бића и предмете из блиског окружења и припише им типичне особине; - искаже радњу која се дешава у моменту говорења; - састави реченице са правим објектом; - искаже основне просторне односе;	ЈЕЗИК	200-250 пунозначних и помоћних речи; Проста реченица са глаголским предикатом; Проста реченица са именицом и придевом у именском делу предиката; Презент глагола у оба броја и сва три лица; Именица у акузативу у функцији правог објекта (оба броја); Именице у акузативу са предлозима <i>у</i> и <i>на</i> са глаголом <i>ићи</i> ; Именице у локативу са предлозима <i>у</i> и <i>на</i> ; Личне заменице сва три лица и оба броја у функцији субјекта;
- разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова уз	КЊИЖЕВНОСТ	Дечије разбрајалице и игре: "Крушка, јабука, шљива"

помоћ разноврсних наставних средстава; - напамет казује песме и пригодне кратке дијалоге из одабраних прозних текстова; - илуструје текст који му је прочитан, истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава); - уочава мелодију речи које се римују; - повезује илустрације уз текст или пригодни анимирани филм са текстом који слуша;		"1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, изашао бели месец"; Ранко Симовић: "Где се сунце ноћу скрива" "Деда Мразе" ("Преко брда, преко брега..." - непознат аутор) Јован Јовановић Змај: "Ево нам рода долеће" Драган Лукић: "Лутка без главе" Љубивоје Ршумовић: "Ау, што је школа згодна"
- разуме једноставна питања која се односе на личну идентификацију и идентификацију предмета и особа из непосредног окружења; - представи себе и особе из свог окружења и тражи исте информације од саговорника; - користи основне изразе за поздрављање и захваљивање у складу са ситуацијом; - учествује у кратком дијалогу са вршњацима и породицом на познату тему.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Основни садржаји тематских области: I. Лично представљање: основне информације о себи - име и презиме, адреса II. Породица и људи у окружењу: чланови уже породице III. Живот у кући: кућа/стан, просторије, намештај, двориште, рођендан IV. Храна и пиће: основне намирнице V. Одећа и обућа: основни одевни предмети и обућа VI. Образовање: просторије у школи (учионица), школски намештај, школски прибор VII. Природа: доба дана, биљке и животиње (типични представници) VIII. Спорт и игре: игра и играчке IX. Насеља, саобраћај и јавни објекти: село и град X. Нетематизована лексика: дани у недељи, бројеви до 10, основне боје, личне заменице, показне заменице, предлози, везници, прилози, упитне речи, речце XI. Комуникативни модели: поздрављање, представљање

Кључни појмови садржаја: српски као нематерњи језик, слушање, разумевање, говор

STRANI JEZIK

Cilj	Cilj učenja stranog jezika u osnovnom obrazovanju i vaspitanju je da se učenik usvajanjem funkcionalnih znanja o jezičkom sistemu i kulturi i razvijanjem strategija učenja stranog jezika osposobi za osnovnu usmenu i pisanu komunikaciju i stekne pozitivan odnos prema drugim jezicima i kulturama, kao i prema sopstvenom jeziku i kulturnom nasleđu.
Razred	prvi
Godišnji fond časova	72 časa

ENGLESKI JEZIK

ISHODI Po završetku razreda učenik će biti u stanju da:	OBLAST/TEMA Komunikativne funkcije	SADRŽAJI
- pozdravi i otpozdravi, primenjujući najjednostavnija jezička sredstva; - predstavi sebe i drugog; - razume jasno postavljena jednostavna pitanja lične prirode i odgovara na njih; - razume kratka i jednostavna uputstva i naloge i reaguje na njih; - daje kratka i jednostavna uputstva i naloge; - razume poziv i reaguje na njega; - uputi poziv na zajedničku aktivnost; - razume kratke i jednostavne molbe i reaguje na njih; - uputi kratke i jednostavne molbe; - iskaže i prihvati zahvalnost i izvinjenje na jednostavan način; - razume jednostavno iskazane čestitke i odgovara na njih; - uputi jednostavne čestitke; - prepozna i imenuje živa bića, predmete i mesta iz neposrednog okruženja; - razume jednostavne opise živih bića, predmeta i mesta; - opiše živa bića, predmete i mesta koristeći jednostavna jezička sredstva; - razume svakodnevne iskaze u vezi sa neposrednim potrebama, osetima i osećanjima i reaguje na njih; - izrazi osnovne potrebe, osećanja kratkim i jednostavnim jezičkim	POZDRAVLJANJE	Jezičke aktivnosti u komunikativnim situacijama Reagovanje na usmeni impuls sagovornika (nastavnika, vršnjaka, i slično); uspostavljanje kontakta pri susretu. Sadržaji <i>Hi! Hello. Good morning/afternoon/evening/night. How are you? I'm fine, thank you, and you? Goodbye. Bye. See you (later/tomorrow). Have a nice day/weekend! Thanks, same to you!</i> (Inter)kulturni sadržaji: Formalno i neformalno pozdravljanje; ustaljena pravila učtivosti.
	PREDSTAVLJANJE SEBE I DRUGIH; DAVANJE OSNOVNIH INFORMACIJA O SEBI; DAVANJE I I TRAŽENJE OSNOVNIH INFORMACIJA O DRUGIMA	Jezičke aktivnosti u komunikativnim situacijama Slušanje kratkih i jednostavnih tekstova u kojima se neko predstavlja; predstavljanje sebe i drugih osoba, prisutnih i odsutnih. Sadržaji <i>My name's Maria/I'm Maria. What's your name? This is my friend. His name's/name is Marko. Maria, this is Barbara. Barbara, this is Maria. This is Miss Ivona. She's my teacher. That is Mr Jones. He's your teacher. How old are you? I'm seven. He's ten. Who's this/that? It's my father. Is Tom your brother/friend? Yes, he is/No, he isn't. Is Jane your sister/friend? Yes, she is/No, she isn't. Who's in the picture? It's my sister. Her name's Susan.</i> Lične zamenice u funkciji subjekta - <i>I, you ...</i> Prisvojni pridevi - <i>my, your...</i> Pokazne zamenice - <i>this, that</i> Glagol <i>to be</i> - <i>the Present Simple Tense</i> Pitanja sa <i>Who /How (old)</i> Osnovni brojevi (1-10) (Inter)kulturni sadržaji: Prepoznavanje najosnovnijih sličnosti i razlika u načinu

sredstvima; - razume jednostavna obaveštenja o položaju u prostoru i reaguje na njih; - traži i pruži kratka i jednostavna obaveštenja o položaju u prostoru; - razume jednostavne iskaze kojima se izražava pripadanje/nepripadanje, posedovanje/neposедovanje i reaguje na njih; - traži i daje jednostavne iskaze kojima se izražava pripadanje/nepripadanje, posedovanje/neposедovanje; - razume jednostavne iskaze za izražavanje dopadanja/nedopadanja i reaguje na njih; - traži mišljenje i izražava dopadanje/nedopadanje jednostavnim jezičkim sredstvima.	RAZUMEVANJE I DAVANJE JEDNOSTAVNIH UPUTSTAVA I NALOGA	upoznavanja i predstavljanja u našoj zemlji i zemljama engleskog govornog područja. Jezičke aktivnosti u komunikativnim situacijama Slušanje naloga i uputstava i reagovanje na njih; davanje kratkih i jednostavnih uputstava (komunikacija u učionici - uputstva i nalozi koje razmenjuju učesnici u nastavnom procesu, uputstva za igru i slično). Sadržaji <i>Let's start. Quiet, please. Listen to me! Look! Look at me/the picture! Sit down. Stand up. Turn around. Jump. Say hello/goodbye to your friend. Open/Close your books/notebooks. Put down your pencils. Pick up the rubber. Wash your hands. Open the window, please. Come in. Come here/to the board. Give me your book, please. Don't do that. Listen and say/sing/do/number/match/draw/repeat... Cut out/stick/touch/point to... Colour the door yellow. Count from ... to My turn now. Hurry up! Quick! Watch out! I understand/I don't understand. I'm finished.</i> Imperativ (Inter)kulturni sadržaji: Poštovanje osnovnih normi učtivosti; dečje pesme odgovarajućeg sadržaja.
	POZIV I REAGOVANJE NA POZIV ZA UČEŠĆE U ZAJEDNIČKOJ AKTIVNOSTI	Jezičke aktivnosti u komunikativnim situacijama Slušanje kratkih jednostavnih poziva na zajedničku aktivnost i reagovanje na njih (poziv na rođendan, igru, druženje...); upućivanje i prihvatanje/odbijanje poziva na zajedničku aktivnost, uz korišćenje najjednostavnijih izraza. Sadržaji <i>Let's play football/the memory game/go to the park/sing. Come and play with me! Come to my birthday party. Cool! Super! Great! OK. All right. Sorry, I can't.</i> Imperativ (Inter)kulturni sadržaji: Prikladno prihvatanje i odbijanje poziva; proslava rođendana, igre, zabava i razonoda.
	ISKAZIVANJE MOLBE, ZAHVALNOSTI I IZVINJENJA	Jezičke aktivnosti u komunikativnim situacijama Slušanje jednostavnih iskaza kojima se traži pomoć, usluga ili obaveštenje; davanje jednostavnog, usmenog odgovora na iskazanu molbu; izražavanje i prihvatanje molbi, zahvalnosti i izvinjenja. Sadržaji <i>Can I have an apple, please? Yes, here you are. Thank you/Thank you, Maria/Thanks. You're welcome. No, sorry/Not now/No, you</i>

		<i>can't. Can you help me, please? Can/May I have some water, please? Can/May I go to the toilet/go out/come in? Excuse me, Teacher, ...? I can't see. Can you move, please? Sorry, can you repeat that, please? I'm sorry I'm late. It's OK. No problem.</i> Modalni glagoli za izražavanje molbe - <i>can/may</i> (Inter)kulturni sadržaji: Pravila učtive komunikacije.
	ČESTITANJE	Jezičke aktivnosti u komunikativnim situacijama Slušanje kratkih i jednostavnih ustaljenih izraza kojima se čestita praznik, rođendan; reagovanje na upućenu čestitku i upućivanje kratkih prigodnih čestitki. Sadržaji <i>Happy birthday to you! Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter! Thanks, same to you!</i> (Inter)kulturni sadržaji: Najznačajniji praznici i način obeležavanja/proslave i čestitanja; prigodne dečje pesme i igre.
	OPISIVANJE ŽIVIH BIĆA, PREDMETA, MESTA I POJAVA	Jezičke aktivnosti u komunikativnim situacijama Slušanje kraćih jednostavnih opisa živih bića, predmeta i mesta u kojima se pojavljuju informacije o spoljnom izgledu, pojavnim oblicima, dimenzijama i ostalim najjednostavnijim karakteristikama; davanje kratkih usmenih opisa živih bića, predmeta i mesta. Sadržaji <i>It's a/an... It's short/long/small/big/blue... It's a blue ruler. I can see one red apple and two yellow bananas/three blue and four orange balloons. Here's a crayon. What colour is it? It's blue/The crayon is blue.</i> Glagoli <i>have got, to be</i> za davanje opisa Pravilna množina imenica: <i>book - books, apple - apples...</i> Modalni glagol <i>can</i> uz glagol <i>see</i> (Inter)kulturni sadržaji: Dečje pesme i priče odgovarajućeg sadržaja.
	ISKAZIVANJE POTREBA, OSETA I OSEĆANJA	Jezičke aktivnosti u komunikativnim situacijama Slušanje iskaza u vezi sa potrebama, osetima, osećanjima; saopštavanje svojih potreba, oseta i osećanja i (empatično) reagovanje na tuđa. Sadržaji <i>I'm thirsty/hungry. Here's a sandwich for you. Do you want some water? Yes, please. No, thank you. Are you happy/sad/hot/cold?</i>

		<i>The Present Simple Tense (be, want)</i> Modalni glagol <i>can</i> za izražavanje predloga (Inter)kulturni sadržaji: Pravila učtive komunikacije.
	ISKAZIVANJE POLOŽAJA U PROSTORU	Jezičke aktivnosti u komunikativnim situacijama Slušanje kratkih tekstova u kojima se na jednostavan način opisuje položaj u prostoru; usmeno traženje i davanje informacija o položaju u prostoru. Sadržaji <i>Where's my dad? Is he in the bedroom? No, he's in the bathroom. Where's your dog? It's in the garden. Where's my bag? It's on the chair. Where's the toilet? It's here/over there.</i> Prilozi i predlozi za izražavanje položaja i prostornih odnosa - <i>here, there, in, on</i> Pitanja sa <i>Where</i> (Inter)kulturni sadržaji: Kultura stanovanja: selo, grad.
	IZRAŽAVANJE PRIPADANJA/NEPRIPADANJA I POSEDOVANJA/NEPOSEDOVANJA	Jezičke aktivnosti u komunikativnim situacijama Slušanje kratkih tekstova s jednostavnim iskazima za izražavanje pripadanja/nepripadanja i posedovanja/neposedovanja i reagovanje na njih; usmeno iskazivanje pripadanja/nepripadanja i posedovanja/neposedovanja. Sadržaji <i>This is my ball. Is that your bike? I've got a dog. Have you got a pet? He/She's got two brothers. Who's got a/an...?</i> Prisvojni pridevi <i>my, your...</i> <i>Have got</i> za izražavanje pripadanja/posedovanja (Inter)kulturni sadržaji: Porodica, prijatelji, kućni ljubimci, igračke.
	IZRAŽAVANJE DOPADANJA/NEDOPADANJA	Jezičke aktivnosti u komunikativnim situacijama Slušanje kratkih tekstova s jednostavnim iskazima za izražavanje dopadanja/nedopadanja i reagovanje na njih; usmeno iskazivanje slaganja/neslaganja, dopadanja/nedopadanja Sadržaji <i>Do you like ice cream? Yes, I do/No, I don't. I like apples and oranges. I don't like milk or cheese. Do you like games?</i> <i>The Present Simple Tense</i> glagola <i>like</i> (Inter)kulturni sadržaji: Hrana i piće.

Назив предмета

МАТЕМАТИКА

Циљ

Циљ учења предмета *математика* је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Разред

први

Годишњи фонд часова **180 часова**

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА		САДРЖАЈИ
- одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; - упореди предмете и бића по величини; - уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; - именује геометријска тела и фигуре; - групише предмете и бића са заједничким својством; - сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика; - разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; - црта праву линију и дуж помоћу лењира; - броји унапред и уназад и са прескоком; - прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој; - користи редне бројеве; - разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; - користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; - сабира и одузима два једноцифрена броја не	ГЕОМЕТРИЈА	ПОЛОЖАЈ, ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК ПРЕДМЕТА	Просторне релације. Величина предмета и бића. Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа. Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао.
		ЛИНИЈЕ	Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и линија. Дуж.
	БРОЈЕВИ		Бројање, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоредивање бројева. Редни бројеви. Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој. Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој. Својства сабирања. Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом. Динар, кованице и новчанице до 100 динара.
	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ		Мерење дужине нестандардним јединицама

записујући поступак; - сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; - растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања; - реши текстуални задатак са једном операцијом; - разликује новчане апоене до 100 динара и упоређи њихову вредност; - уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; - прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле; - измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере; - преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства.		мере.
--	--	-------

Назив предмета	СВЕТ ОКО НАС
Циљ	Циљ учења предмета <i>свет око нас</i> јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.
Разред	први
Годишњи фонд часова	72 часа

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА		САДРЖАЈИ
- препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; - правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; - се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи;	НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ	Ја и други	Основна осећања (радост, страх, туга и бес). Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом). Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима.
		Породични дом, школа	Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи.

- придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; - сарађује са вршњацима у заједничким активностима; - одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; - чува своју, школску и имовину других; - прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; - својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; - примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице; - снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; - одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра; - посматрањем и опицавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко; - учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене; - разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења; - препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера; - препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; - идентификује биљке и животиње из непосредног			Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Празници: породични, школски.
		Здравље и безбедност	Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. Безбедно понашање у саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру). Опасне ситуације по живот, здравље и околину, превенција и правилно понашање (у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода).
		Оријентација у простору и времену	Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.
		Човек ствара	Човек ради и ствара (материјали и средства за рад, производи људског рада). Материјали за израду предмета (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина) и њихова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко).
		Разноврсност природе	Сунчева светлост и топлота. Основна својства ваздуха: провидност, мирис, кретање. Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег. Облици појављивања воде у непосредном окружењу. Основна својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материјале.

окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; - уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; - препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу; - препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; - штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; - се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; - повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.			Изглед земљишта: равница, брдо, планина. Изглед земљишта у непосредном окружењу. Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност; Карактеристичне биљке и животиње у непосредном окружењу. Изглед и делови тела биљака. Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката. Човеково тело - делови тела (глава, труп, руке и ноге) и чула (вида, слуха, укуса, мириса и додира). Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња/човека. Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама).
--	--	--	---

Назив предмета

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ

Циљ учења предмета *ликовна култура* је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Разред

први

Годишњи фонд часова

36 часова

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ / ТЕМА	САДРЖАЈИ
- опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; - пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима,	ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ	Простор. Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави.

изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; - одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни; - црта на различитим подлогама и форматима папира; - користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; - обликује једноставне фигуре од меког материјала; - одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала; - преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; - изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; - изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука; - повеже одабрану установу културе са њеном наменом; - поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.		Уметничка занимања и продукти. Слика - сликар, вајар - скулптура, фотограф - фотографија... Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници. Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...). Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања.
	ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ	Облици. Облици из природе, облици које је створио човек, правилни и неправилни облици. Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло, тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, храпаво, обло, рогљасто). Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно). Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надоле). Безбедност у саобраћају - илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од посматрача. Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености у току дана. Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.
	ОБЛИКОВАЊЕ	Материјал и прибор. Поступци правилног и безбедног руковања и одржавања материјала, прибора и радне површине, значај одржавања хигијене и безбедног руковања прибором. Обликовање скулптуре. Обликовање меких материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала. Обликовање цртежа. Врсте линија (отворена, затворена, права, крива, светла, тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, испрекидана, груба, нежна, спирална, таласаста, степенаста...). Изражајна својства линија у односу на материјал и прибор. Обликовање слике. Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражајна својства боје у односу на материјал и прибор. Преобликовање. Предмети и материјал погодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа, остаци тканина...). Различите информације као мотивација за стваралачки рад. Природа и непосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и учбеника, уметничка дела...
	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	Читање визуелних информација. Илустрација у дечјим књигама и учбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм - традиционално урађени

		(слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликова. Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна слова. Традиција. Празници и украшавање. Невербално изражавање. Пантомима, игре, перформанс.
--	--	--

Назив предмета

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ

Циљ учења предмета *музичка култура* је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Разред

први

Годишњи фонд часова **36 часова**

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; - разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; - препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; - повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; - поштује договорена правила понашања при слушању музике; - користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; - изговара у ритму уз покрет бројалице; - пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; - пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; - примењује правилан начин певања и	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук - лик, музика - радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори). Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...). Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак - дуг), јачина (гласан - тих), висина (висок - дубок). Тишина и одсуство звука. Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар).

договорена правила понашања у групном певању и свирању; - свира по слуху звучне ономотопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; - повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; - објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; - учествује у школским приредбама и манифестацијама; - направи дечје ритмичке инструменте; - ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; - изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.		Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...). Музичка прича. Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (це-де плејер, ем пе 3 плејер, рачунар...).
	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Изговор бројалице у ритму уз покрет - плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу. Звучне ономотопеје и илустрације. Држање тела и дисање - правилан начин певања. Правилна дикција - изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет - песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). Дечји ритмички инструменти и начииа свирања на њима. Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме - пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима - песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Свирање графички представљеног ритма. Музички бонтон.
	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих

		материјала. Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом. Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша. Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука. Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре. Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства - изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дечјим ритмичким инструментима. Стварање музичких питања и одговора на дечјим ритмичким инструментима у дијалогу. Стварање једноставне мелодије на краћи текст. Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за стварање звучне приче - праћење литерарног текста.
--	--	--

DODATNI SADRŽAJI PROGRAMU MUZIČKA KULTURA U NASTAVI NA MAĐARSKOM JEZIKU

PREPORUČENE KOMPOZICIJE ZA PEVANJE ILI SVIRANJE U PRVOM RAZREDU

(dopuna)

Narodne pesme

1. Harcsa van a vízbe
2. Kis kece lányom

Dečje pesme

1. Szőnyi Erzsébet: Hívogat az iskola
2. Nepoznat autor: Aki nem lép egyszerre
3. Nepoznat autor: Én kis kertem kerteltem
4. Nepoznat autor: Egy kismalac
5. Kodály Zoltán: Jön a kocs, most érkezünk
6. Kodály-Weöres: Járunk táncot
7. Nepoznat autor: Űszik a kácsa
8. Nepoznat autor: Ha én cica volnék
9. Nepoznat autor: Esik az eső, hajlik a vessző
10. Nepoznat autor: Hajlik a meggyfa
11. Nepoznat autor: Hová még, te kis nyulacska?
12. Nepoznat autor: Éliás, Tóbiás

13. Nepoznat autor: Megy a kocsi, fut a kocsi

Didaktičke igre

1. Hinta, palinta
2. Zsipp, zsupp, kenderzsupp
3. Koszorú, koszorú
4. Aki nem lép egyszerre
5. Csincsele, bombola
6. Rétes, kerekas
7. Gyertek haza ludaim
8. Gólya viszi a fiat
9. Szólj síp, szólj
10. Ég a gyertya, ég
11. Esik az eső
12. Itt a köcsög, hol a köcsög
13. Iglice, szívem, Iglice
14. Katalinka, szállj el
15. Bújj, bújj, zöld ág

Brojalice

1. Ecske, becske, bakkecske
2. Dió, rigó, mogyoró
3. Gyékén, gyákán
4. Ecc, pecc, kimehetsz
5. Esik eső, csepereg

PREPORUČENE KOMPOZICIJE ZA SLUŠANJE U PRVOM RAZREDU
(dopuna)

Pesme za decu

1. Keresztény Béla - Weöres Sándor: Táncol a hold
2. Lakner Tamás: Reli-csiga
3. Hívogat az iskola /u izvedbi dečjeg hora/
4. Cicuskám, kelj fel /dečja pesma na klaviru/
5. Karácsonyi énekek - Kirje, kirje /Božićna pesma odsvirana na frulici/

Назив предмета	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ учења предмета <i>физичко и здравствено васпитање</i> је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
Разред	први
Годишњи фонд часова	108 часова

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик		

ће бити у стању да:		
- примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; - примењује правилну технику дисања приликом вежбања; - изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес; - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промену у расту код себе и других; - уочи разлику између здравог и болесног стања; - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену; - учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - схвати значај коришћења воћа у исхрани;	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	
	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	Ходање: - кратким корацима, - дугим корацима, - у различитом ритму, - ходање са реквизитом, - ходање са променом, правца и смера. Техника трчања: - трчање преко препрека, - трчање са променом правца и смера, - брзо трчање 20 м са стартом из различитих почетних положаја, - игре са коришћењем научених облика ходања и трчања.
		Поскоци у месту. Поскоци у кретању. Скакања удаљ. Скакања увис. Прескакање дуге вијаче. Вежбе скакања и прескакања упором рукама. Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.
		Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис. Вођење лопте. Додавање лопте. Игре са вођењем, додавањем лопте и гађањем у циљ.
		Пузања на тлу. Пењања. Провлачења. Вис лежећи опружено. Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном.

- правилно се понаша за столом.			Упори.
		Вежбе на тлу	Основни садржаји Основни ставови и положаји. Поваљка на леђима. Став на лопатицама (свећа). Колут напред из чучња у чучањ. Поваљка на стомаку. Састав од научених елемената. Игре са усвојеним вежбама. Проширени садржаји Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби.
		Вежбе равнотеже	Ходање по линији. Ходање по шведској клупи. Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди. Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клупи и ниској греди.
		Вежбе са реквизитима	Вежбе обликовања са реквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом.
		Плес и Ритмика	Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз плесак и уз музичку пратњу. Галоп напред. Дечији поскок. Њихање и кружење вијачом или траком. Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред. Народно коло по избору.
		Полигони	Комбиновани полигон од усвојених вештина (вежби).
	ФИЗИЧКА И	Култура	Основни термини у

	ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	вежбања и играња	вежбању. Вежбам безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада. победим. Навијам фер.
		Здравствено васпитање	Упознај своје тело. Растемо. Видим, чујем, осећам. Моје здравље. Ко све брине о мом здрављу. Лична хигијена. Хигијена простора у коме живим. Хигијена простора у коме вежбам. Животне намирнице и правилна исхрана. Заједно за столом.

ДИГИТАЛНИ СВЕТ	
Циљ	Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.
Разред	Прави
Годишњи фонд часова	36 часова

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; - наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова; - упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; - упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих; - користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника); - упореди дигитални и папирни уџбеник;	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	Различит изглед дигиталних уређаја. Дигитални уређаји у различитим занимањима. Учење уз помоћ дигиталних уџбеника. Креативно изражавање са дигиталним уређајима и без њих. Комуникација посредством дигиталних уређаја. Дигитални уређај и паметни дигитални уређај. Коришћење дигиталних уређаја за повећање прилика за учење и стицање искуства ученика у области науке, културе и уметности.
	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	Дигитални уређај и наше здравље (вид, положај тела, време пред екраном, дигитални уређај као отпад). Подаци о личности и њихова заштита при комуникацији помоћу дигиталних уређаја. Помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин. Одговорно руковање дигиталним уређајем (мере физичке заштите, коришћење лозинке).
- упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја; - наведе неке од карактеристика "паметног" дигиталног уређаја; - наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине; - наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље; - наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја; - доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине; - наброји основне податке о личности; - објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја; - именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; - наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их; - анализира једноставан познати поступак/активност и предложи корак за његово спровођење; - протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима; - уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички); - доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	Разлагање проблема на мање целине. Осмишљавање корака који воде до решења једноставног проблема. Тумачење постојећих и креирање алгоритама изражених симболима. Уочавање и исправљање грешака у алгоритму. Тумачење понашања дигиталног уређаја у односу на приказани алгоритам.

Кључни појмови садржаја: дигитални уређаји, интернет, електронски отпад, подаци о личности, безбедност, решавање проблема, алгоритам.

3.2. Изборни програми

Верска настава

Православни катихизис

ЦИЉЕВИ верске наставе, као изборног предмета јесу да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство цркве на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета. Притом упознавање ученика са вером и духовним искуствима сопствене, историјски дате цркве или верске заједнице треба да се остварује у отвореном и толерантном дијалогу, уз уважавање других религијских искустава и философских погледа, као и научних сазнања и свих позитивних искустава и достигнућа човечанства.

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Исходи:	Међупредметне компетенције
1.	Увод Тематски дан <u>Ми смо деца једног света;</u>	пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници • желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима	комуникација;
2.	<u>Заједница као основ живота</u>	• моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) • моћи да препозна да не можемоједни без других • знати да нас љубав повезује са другима • знати да се правилно осени крсним знаком знати да је Бог Света Тројица	<u>Сарадња</u>

3.	<u>Заједница љубави, Бога, човека и природе</u>	знати да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве) • пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници • желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима • знати да заједница са Богом почива на слободи • знати да је послушност израз љубави • моћи да препозна да је даривање плод љубави • моћи да сазна да је молитва разговор са Богом • моћи да усвоји текст молитве Оче наш • знати да је Бог Отац створио свет из љубави	<u>Одговоран однос према околини</u>
4.	<u>Неизмерна љубав Божја – Христос се роди</u>	• моћи да препозна да је наш живот Божји дар • знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим • показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин • бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом • моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу • моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) • моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави	<u>Естетичка компетенција</u>
5.	<u>Црква – Заједница са Богом</u>	• моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић) • моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њем По завршетку теме: • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве • моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења	<u>Решавање проблема</u>

6.	<u>Христова љубав према човеку и свету</u>	знати зашто за Бога кажемо да је Творац •моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе • уочити да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица • код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у Литургији • упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича)	<u>естетичка компетенција;</u>
7.	<u>Наша брига о свету – творевини Божјој</u>	• препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима • усвојити садржај и мелодију песме	<u>компетенција за учење;</u>

Католички вјеронаук

Циљ наставе католичког веронаука је да дете упозна Бога Оца, његову љубав, да се родитељи и об ај дивни свет схвате као Божји дар, а затим да упозна Исус Христа, онога кога на је Отац послао ка о знак своје највеће љубави.

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Исходи:	Међупредм етне компетенци је
1.	СУСРЕТИ НА ВЕРОНАУКУ HITTANOS TALÁLKOZÁS	- érdeklődéssel és motiváltan fordul a tanítási egységek és aktivitások felé - megtalálja a helyét a hittanos csoportban - érti a „hitoktatás“ és „hitoktató“	1, 2, 6

		kifejezések jelentését - megnyílik a másokkal való együttműködésre	
2.	ИСТРАЖИМО ЗНАКОВЕ И ДОБРОТЕ FEDEZZÜK FEL ISTEN JÓ NAK JELEIT	- képes nyelvileg kifejezni a körülöttünk lévő természetről és világról szerzett tapasztalatait, élményeit, megfigyeléseit - Istent Teremtőjeként és Jóságos Atyjaként éli meg - felismeri és elfogadja Isten jóságának jeleit a mindennapi élet történéseiben - többre értékeli a bizalmat és barátságot - megnyílik a természetfeletti előtt - pozitívabb véleményt alkot a körülötte élőkről	1, 2, 6, 9, 11
3.	ЧЕКАЈУЋИ РОЂЕЊЕ ИСУСА JÉZUS SZÜLETÉSÉT VÁR	- érti az Ádvent és karácsony kifejezéseket, szavakkal körülírja őket - beleéli magát a várakozásba és karácsony örömébe - elfogadja Jézus születését, mint Isten embereknek adott nagy ajándékát - érti a szokásokat, melyek az ünnepkör fényében alakultak ki - gondolkodik és maga ad ötleteket felebarátai megajándékozására - maga ajánlja fel, melyik szerepet fogja eljátszani Jézus születésének bemutatásakor	1, 2, 6
4.	РАДОСТ ОПРОШТАЈА И АВИ MEGBOCSÁJTÁS ÉS A SZERETET ÖRÖME	- felismeri az emberek életében jelen lévő örömteli eseményeket, de a szenvedést is - vigyáz, hogy ne idézzon elő szomorúságot, felismeri a kölcsönös megbocsátás és kibékülés fontosságát - jobban megérti a Miatyánk részeit és jelentését - megvalósítja az evangéliumi tanítást a saját életében - gesztusokkal is kifejezi a szeretetet, a megbocsájtást és az irgalmasságot	1, 2, 5, 6, 7, 9, 11
5.	БЛИЖИ СЕ УСКРС HÚSVÉT KÖZELEG	- érti a „Nagybőjt“, „lemondás“ és „jócselekedetek“ kifejezéseket - összekapcsolja a természeti jelenségeket a feltámadásba vetett hittel - egyszerű szavakkal elmeséli a nagyheti és húsvéti eseményeket - felismeri a feltámadás szimbólumait - énekkel is kifejezi húsvét örömét - magabiztosan és tudatosan ejti ki a „húsvét“ és „Alleluja“ kifejezéseket - érzékeli a „menny“ fogalmának jelentését - megéli Istennel, a mi jóságos Atyánkkal való közösséget	1, 2, 5, 6, 7, 11

6.	ЗАЈЕДНО СМО УБЕК БЕО EGYÜTT MINDIG VIDÁMA GYUNK	- felismeri és elfogadja a keresztség fontosságát életünkre nézve - megérti a Jézus és köztünk lévő kapcsolatot - másokkal együtt is megéli az Istennel való közösséget - felkészültebben vesz részt a vasárnapi és ünnepnapok szentmiséin - megérti az imádság és a vasárnapi szentmisék kölcsönös összefüggését az ünnepeink idején	1, 2, 6, 7, 9, 11
----	---	---	-------------------

Грkokатоличка верска настава

Opći ciljevi vjeronaučne nastave prvoga godišta - Otkriti i upoznati važna pitanja o svojem životu i svijetu u djetinjosti dobi i promatrati ih u duhu vjere i kršćanske ponude - Otkriti i upoznati da je Bog čudesno stvorio naš svijet i ljude kao veliku Božju obitelj, sve nas ljubi, on je Isusov i naš Otac, on je Otac svih ljudi na zemlji – bijelih i crnih, siromašnih i bogatih, dobrih i zlih - Izgraditi svijest i stav vjere da nas Bog beskrajno ljubi, da nas prihvaća i ima povjerenja u nas - Susresti i upoznati neke ključne događaje, osobe i činjenice povijesti spasenja u kojima se očituje Božja blizina i ljubav prema čovjeku - U Isusu Kristu susresti i upoznati svojega Spasitelja i prijatelja svih ljudi - Otkrivati bitna otajstva povijesti spasenja u povezanosti s proslavom tih događaja u životu u obitelji, školi, crkvenoj i široj društvenoj zajednici - U zajednici vjernika otkriti snagu vjere i kršćanskoga života - Početno upoznati i usvojiti neke jednostavne zahvalne molitve Bogu - Produbiti i izgraditi stav temeljnoga povjerenja i ljubavi prema Bogu, prema sebi i drugima, kao i životu općenito

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Исходи:	Међупредметне компетенције
1.	НАШИ ВЈЕРОНАУЧНИ СУСРЕТИ	da bude zainteresiran i motiviran za vjeronaučne sadržaje i aktivnosti da nađe svoje mjesto u vjeronaučnoj grupi da razumije riječi: „vjeronauk— i „vjeroučitelj da se otvori za suradnju sa drugima	1. Maternji jezik i književnost 2. Građanski odgoj 3. Narodna tradicija 4. Svet oko nas 5. Likovna kultura 6. Muzička kultura
2.	OTKRIVAMO ZNAKOVE BOŽJE DOBROTE	da jezički izrazi uočeno i doživljeno o prirodi i svijetu koji nas okružuje da Boga doživi kao Stvoritelja i dobroga Oca da uoči i prihvati znakove Božje dobrote u povezanosti s konkretnim	1. Maternji jezik i književnost 2. Građanski odgoj 3. Narodna tradicija 4. Svet oko nas 5. Likovna kultura 6. Muzička kultura

		događajima iz svakodnevnog života da više vrednuje povjerenje i prijateljstvo da se otvori prema nadnaravnom da zauzme pozitivniji stav prema drugima iz svoje okoline	
3.	USUSRET ISUSOVU ROĐENJU	da razumije riječi: „Došašće— i „Božić— i riječima ga protumači da se utvrdi u isčekivanje i radost Božića da prihvati događaj Isusova rođenja kao velikog Božjeg dara ljudima da razumije običaje koji su nastali u ozračju blagdana da razmišlja i sam daje predloge za darivanje svojih bližnjih da sam predloži ulogu koju će glumiti u scenskom prikazu Isusova rođenja	1. Maternji jezik i književnost 2. Građanski odgoj 3. Narodna tradicija 4. Svet oko nas 5. Likovna kultura 6. Muzička kultura
4.	RADOST OPRAŠTANJA I LJUBAVI	da uoči događaja koji su povezani s radošću života i s patnjom koja prati čovjeka da pazi da sam ne izaziva žalost i da shvati važnost uzajamnog opraštanja i pomirenja da bolje razumije dijelove molitve: Oče naš da evanđeosku poruku primjenjuje u svojoj životnoj situaciji da gestom izrazi ljubav, oprost i milosrđe	1. Maternji jezik i književnost 2. Građanski odgoj 3. Narodna tradicija 4. Svet oko nas 5. Likovna kultura 6. Muzička kultura
5.	U SUSRET USKRSU	da razumije značenje „korizma—, „odricanje— i —dobra djela— da poveže znakove u prirodi sa vjerom u uskrsnuće da prepriča jednostavno događaj Velikog tjedna i Uskrsa da prepozna uskrsne simbole da pjesmom izrazi radost Uskrsa da sa razumijevanjem izgovara riječi: „Uskrs— i „Aleluja da nasluti značenje pojma „nebo— da doživi zajedništvo s Bogom, dobrim Ocem	1. Maternji jezik i književnost 2. Građanski odgoj 3. Narodna tradicija 4. Svet oko nas 5. Likovna kultura 6. Muzička kultura

6.	ЗАЈЕДНО СМО УВИЈЕК РАДОСНИ	da uoči i prihvati važnost krštenja za svagdašnji život da shvati Isusovu povezanost s nama da doživi zajedništvo s Bogom i međusobno da bude spremnije na sudjelovanju u nedjeljnim i blagdanskim misnim slavlјima da shvati važnost međusobne povezanosti, molitve i nedjeljne mise u vrijeme praznika	1. Maternji jezik i književnost 2. Građanski odgoj 3. Narodna tradicija 4. Svet oko nas 5. Likovna kultura 6. Muzička kultura
----	---------------------------------------	---	--

Грађанско васпитање

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеном разреду ученик ће бити у стању да: - наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује; - уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; - понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; - препозна код себе и других основна осећања; - препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу,	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у одељењу	Идентитет Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо. Таленти и интересовања која поседујемо. Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост, страх, туга, бес) и како се препознају. Потребе и права Разлике између жеља и основних животних потреба. Права детета Кршење и заштита права Препознавање кршења права детета. Коме се обратити у ситуацијама кршења права детета. Одговорност према себи и другима.

причама, филмовима; - преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; - тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права; - разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; - комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме; - слободно износи мишљење,	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Одељење/група као заједница	Функционисање заједнице Одељење/група као заједница. Вредности одељења/групе - равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Уважавање различитости. Правила у одељењу/групи и њихова функција. Одлучивање у одељењу/групи. Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице.
	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Комуникација и сарадња	Комуникација Слушање/неслушање. Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења. Уважавање саговорника. Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима.

образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; - сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму; - договара се и одлучује у доношењу одељенских правила и да се понаша у складу са њима; - својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници; - препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати; - заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу; - учествује у изради плана једноставне акције; - са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; - доприноси промоцији акције; - на једноставан начин вреднује изведену акцију.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција одељења/групе	Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи Кораци у планирању и извођењу акције. Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције - подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције - видео, фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе - приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције - чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.
---	--	--

Матерњи језик/говор са елементима националне културе

Мађарски језик са елементима националне културе

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА	БРОЈ ЧАСО	АКТИВНО СТИ	АКТИВНО СТИ	НАЧИН И ПОСТУПАК	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА	ПЛАНИРАНИ ИСХОДИ
-------------------	-----------	-------------	-------------	------------------	--------------------------	------------------

(ОБЛАСТИ)	ВА	УЧЕНИКА У ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	НАСТАВНИКА У ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	ОСТВАРИВАЊА	ПРОГРАМА	
KOMMUNIKÁCIÓ	23	Активно учествују у настави и игри слушају, одговарају у на поставље на питања	Организује час, поставља питања, подстиче активност, проверава, објашњава градиво	Игра, дијалог, презентација, разноврсност комуникацијских образаца	Обрада лексики и усвајање основних комуникативних јединица на тему упознавања, представљање себе и својих другова, Развијање интереса за упознавање мађарског језика и упознавање културе мађарског народа, Упознавање са вербалном и невербалном комуникацијом, Развијање осећаја припадности групи, Развијање сарадње.	Ученици се поздрављају на мађарском језику, Разликовање мађарског језика од других језика, Ученици учествују у краћим дијалозима на мађарском језику, Ученици показују интерес за учествовање у дискусијама и групним задацима.
GYERMEKIRODALOM	9	Активно учествују у настави и игри слушају, одговарају у на поставље на питања	Организује час, поставља питања, подстиче активност, проверава, објашњава градиво	Игра, Игра улога, Дијалог, групна активност, асоцијације	Упознавање са мађарским дечијим песмицама, Упознавање са мађарским дечијим причама, Демонстрација појединих прича/песама, Илустрација свакодневних животних ситуација из прича.	Ученици рецитиују песмицу на мађарском језику, Ученици једни другима причају мађарске приче на матерњем језику, Ученици илуструју догађаје из песмица; Ученици опонашају ситуације из песмица и прича.
		Активно учествују	Организује час,	Игра,	Изражавање на	Ученици

KIFEJEZŐKÉSZSÉG	26	у настави и игри слушају, одговарају у на поставље на питања	поставља питања, подстиче активност, проверава, објашњава градиво	дијалог, групна активност, асоцијације	основном нивоу, Изражавање својих мисли; Изражавање осећања, Претварање мисли у речи.	успешно претварају мисли у речи, Ученици изражавају осећања и мисли адекватним комуникацијским обрасцима.
A NEMZETI KULTÚRA ALAPJAI	14	Активно учествују у настави и игри слушају, одговарају у на поставље на питања	Организују час, поставља питања, подстиче активност, проверава, објашњава градиво	Филм, Игра, Дијалог, групна активност.	Упознавање ученика са мађарским народним причама, Упознавање са мађарским народним песмама, Упознавање са обичајима мађарског народа; Упознавање са елементима мађарске културе; Продубљивање интереса за даљим упознавањем мађарске културе.	Ученици радо учествују у мађарским покретним играма, Ученици причају једни другима мађарске народне приче, Ученици показују интерес за даљим упознавањем мађарске културе.

Украински језик са елементима националне културе

Циљ учења *украјинског језика са елементима националне културе* је постићи такав степен развоја комуникативних способности код ученика да самостално примењује способности изражавања у стандардним и стручним комуникативним ситуацијама (у складу са тематским минимумом и у писаној форми), неговати национални и културни идентитет, етничко самопоштовање и упознати ученике са елементима традиције, културе, обичајима украјинског народа са посебним нагласком на украјински комунитет у Србији.

РЕДНИ БРОЈ	НАЗИВ ТЕМЕ	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа
1.	Мій рідний край.	српски језик и књижевност, географија, ликовна култура	ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.2.1.

			ДСТ.1.2.4. ДСТ.2.1.1. ДСТ.2.1.9. ДСТ.2.1.16. ДСТ.2.2.1. ДСТ.3.1.1. ДСТ.3.1.14.
2.	Мій друг.	српски језик и књижевност, ликовна култура	ДСТ.1.1.12. ДСТ.1.2.1. ДСТ.1.2.4. ДСТ.2.1.2. ДСТ.2.1.19. ДСТ.2.3.1. ДСТ.3.1.1. ДСТ.3.1.13. ДСТ.3.1.14.
3.	Моя квартира.	ликовнакултура	ДСТ.1.1.13. ДСТ.1.2.1. ДСТ.1.2.3. ДСТ.2.1.3. ДСТ.2.1.10. ДСТ.2.1.18. ДСТ.3.1.1. ДСТ.3.1.3. ДСТ.3.1.18.
4.	Моя школа.	ликовнакултура	ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.2.3. ДСТ.1.2.4. ДСТ.2.1.4. ДСТ.2.1.16. ДСТ.2.1.18. ДСТ.2.2.3. ДСТ.3.1.3. ДСТ.3.1.14.
5.	Місто.	ликовнакултура	ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.2.1. ДСТ.1.2.4. ДСТ.2.1.18. ДСТ.2.1.23. ДСТ.2.1.29. ДСТ.2.2.3. ДСТ.3.1.1. ДСТ.3.1.7. ДСТ.3.1.16.
6.	Що люблю робити.	музичкакултура	ДСТ.1.1.11. ДСТ.1.2.3. ДСТ.1.2.4. ДСТ.2.1.13. ДСТ.2.1.23. ДСТ.2.2.3. ДСТ.3.1.1. ДСТ.3.1.21. ДСТ.3.2.1.

7.	Погода.	српски језик и књижевност, ликовна култура	ДСТ.1.1.21. ДСТ.1.2.3. ДСТ.1.2.4. ДСТ.2.1.13. ДСТ.2.1.20. ДСТ.2.2.3. ДСТ.3.1.16. ДСТ.3.1.17. ДСТ.3.1.23.
8.	У лісі.	ликовнакултура	ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.2.1. ДСТ.1.2.4. ДСТ.2.1.5. ДСТ.2.1.22. ДСТ.2.2.4. ДСТ.3.1.1. ДСТ.3.1.15. ДСТ.3.2.4.
9.	Що, куди одягаємо?	ликовнакултура	ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.21. ДСТ.1.2.4. ДСТ.2.1.5. ДСТ.2.1.16. ДСТ.2.1.22. ДСТ.3.1.2. ДСТ.3.1.17. ДСТ.3.2.2.
10.	Хто, як пересувається?	ликовнакултура	ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.21. ДСТ.1.2.4. ДСТ.2.1.5. ДСТ.2.1.16. ДСТ.2.1.22. ДСТ.3.1.2. ДСТ.3.1.17. ДСТ.3.2.2.
11.	Що рухається швидше?	ликовнакултура	ДСТ.1.1.15. ДСТ.1.1.21. ДСТ.1.2.4. ДСТ.2.1.5. ДСТ.2.1.16. ДСТ.2.1.22. ДСТ.3.1.2. ДСТ.3.1.17. ДСТ.3.2.2.

Русински језик са елементима националне културе

3.3.Облици образовно-васпитног рада

Допунска настава

Настава у природи

ПРВИ РАЗРЕД	ДИВЧИБАРЕ СА ОКОЛИНОМ	МАРТ,АПРИЛ 7 ДАНА
----------------	------------------------------	----------------------

1. Уочавање облика рељефа западне Србије
2. Посматрање карактеристичне фауне на планинама , Маљен, Повлен, Рудник и Гоч)
3. Посета заштићеним природним подручјима
4. упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи – научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника и свега што нам нуди предвиђене дестинције);
5. развијање способности оријентације у простору и времену;
6. Социјализација ученика и развој толеранције, одговоран однос према себи и другима
7. Развијање еколошке свести и подстицање развоја свести за очувањем природе своје земље.

Час одељенског старешине

1. „ЈА САМ ЈА - КО СИ ТИ“ – МЕЂУСОБНО УПОЗНАВАЊЕ
2. **КУЋНИ РЕД У НАШОЈ ШКОЛИ**
3. **ПРАВИЛА ПОНАШАЊА У УЧИОНИЦИ- заштитимо здравље**
4. ОД КУЋЕ ДО ШКОЛЕ- безбедно у саобраћају
5. ДЕЧИЈА НЕДЕЉА
6. МОЈЕ БРИГЕ (ШТА МЕ БРИНЕ)
7. ШКОЛА КАКВУ ЖЕЛИМ
8. ПРИЧА О ВОДИ
9. МОЈЕ ДРВО ДИШЕ ЗА МЕНЕ
10. СТАРО ЈЕ НОВО
11. ЉУБАВ
12. УПОЗНАЈ СВОЈЕ ТЕЛО
13. И ЈА РАСТЕМ
14. ЧУЛА – ВИДИМ, ЧУЈЕМ, ОСЕЋАМ
15. КАКО САМ ДОШАО НА СВЕТ
16. МОЈЕ ЗДРАВЉЕ
17. КО СВЕ БРИНЕ О МОЈОМ ЗДРАВЉУ
18. ШТА СЕ РАДИ У ДОМУ ЗДРАВЉА И БОЛНИЦИ
19. ТРАЖИМ ПОМОЋ
20. ЈЕДАН МОЈ РАДНИ ДАН
21. ОРГАНИЗАЦИЈА ДАНА

22. ЛИЧНА ХИГИЈЕНА
23. ХИГИЈЕНА ПРОСТОРА
- 24. 20. Март – Светски дан среће**
25. МОЈ КУТАК – МОЈА СОБА
26. ПРАВИЛНА ИСХРАНА
27. ЖИВОТНЕ НАМИРНИЦЕ
28. КАД ПОРАСТЕМ БИЋУ...
29. РАЗЛИЧИТИ А ИПАК ИСТИ
- 30. Обележавање Недеље сећања (05-09. Мај 2025.)**
31. „РОДИТЕЉ НА ЧАСУ“ – представља своје занимање, хоби, учи ученике неким практичним вештинама...
32. ПЕДАГОГ/ПСИХОЛОГ НА ЧАСУ
33. ГОСТ НА ЧАСУ – представници саобраћајне полиције, Дома здравља...
34. ПРИЕМ ПРЕДШКОЛАЦА ИЗ ПУ „БАМБИ“ упознавање и промоција школе
35. ОДЛАЗАК ОДЕЉЕЊА У ПОСЕТЕ (Музичка школа, позориште, Плава птица, Дом за старије особе, Дом здравља, Градска библиотека,)
36. ОБИЛАЗАК ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА, МАЛОГ ПРЕДУЗЕЋА И СЛ.
37. МЕЋУОДЕЉЕЊСКА И МЕЋУШКОЛСКА ДРУЖЕЊА поводом значајних датума

Ваннаставне активности

НАЗИВ СЕКЦИЈЕ	Мали креативци
ЦИЉ:	Развијање сарадничких односа и слободне воље ученика . Подстицање активног учешћа ученика и њихове самосталности. Подстицање активног учења, развијање креативности и способности за самостално стварање.
РАЗРЕД/РАЗРЕДИ	ПРВИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА	36
ВРСТА:	КОМБИНОВАНА (друштвена, хуманитарна, спортска, културна, еколошка, математичка, драмска, ликовна)

ЗАДАЦИ/ИСХОДИ :	ОБЛАСТИ /ТЕМЕ (до 5-6 тема)	САДРЖАЈИ (до 36)	НА КОЛИ НАЧИН ЋЕ РЕЗУЛТАТИ РАДА ДА БУДУ ВИДЉИВИ: (представа, изложбе, базари, објављивање на сајту, смотре стваралаштва, спортски сусрети...)
подршка прилагођавању ученика на школску средину и заједницу,	1. Волим да цртам 2. Глумимо 3. Друштвене игре 4. Математика свуда око нас 5. Играјмо се	- Ликовно изражавање- цртање, сликање, вајање, креативно стварање, практични рад- сечење, лепљење разних облика	✓ Представе, ✓ изложбе, ✓ школски Научни фестивал, ✓ дечија недеља, ✓ божићни и
задовољавање/проширивање интересовања ученика			
дружење са вршњацима кроз заједничко делање			
Исказивање различитих способности ученика			

Осамостаљивање ученика		- Украшавање учионице	новогодишњи вашар,
развој вештина ученика		- изложбе ликовних и креативних радова ученика	✓ ускршњи вашар,
коришћење различитих извора информација и савремених технологија.		- израда лутака и сценографије од папира	✓ објављивање на сајту,
		- глума помоћу лутака	✓ смотре стваралаштва,
		- игра Го и друге друштвене игре	✓ спортски сусрети,
		- игре у ученичком кутку	✓ такмичења Гоа,
		- забавна математика	✓ ликовни и литерарни конкурси
		- ритмичке игре	
		- прављење приредби- 8. март	
		- читалачки дневник	
		- украшавање свог портфолија...	

Екскурзија

		ДЕСТИНАЦИЈА	ВРЕМЕ	ЦИЉ	ЗАДАЦИ
1.	ПРВИ	1. СОМБОР 2. ЗООВРТ КОЛУТ 3.ДИДА-ХОРЊАКОВ САЛАШ	МАЈ-ЈУН	Подстицање сазнајног,емоционалног и социјалног развоја личности ученика Схватање учених појмова и повезивање градива . Амбијентална настава	Задовољавање потребе за коришћењем слободног времена ,игра ,дружење,комуникација међу ученицима

САДРЖАЈ

- посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња);
- развијање способности оријентације у простору и времену;

1. Жупанија

Сомбор је 1786. године проглашен за стално седиште Бачко-бодрошке жупаније. За потребе жупанијске администрације изграђена је 1808. године зграда, којој су бочни торњеви и зачеље додати 1882. године.

У Свечаној сали зграде Жупаније се налази највеће уље на платну у нашој земљи (7 x 4 м), "Битка код Сенте", рад Ференца Ајзенхута. Монументална и реалистична слика насликана је и овде постављена 1898. године. У првом плану слике су аустријски војници, који прелазе преко грудобрана Турака. Средишњи део слике заузима аустријски принц Еуген Савојски на белом коњу, уз њега је гроф Палфин на црном коњу са исуканом турском сабљом, док му војници приводе заробљеног турског Кисир Џафер Пашу. У позадини се назире силовитост битке.

У холу Жупаније изложен је цртеж "Сомбор виђен очима птице" архитекте Бранислава Јовина. Дело представља синтезу урбанизма, инжењерства и уметности. На основу прецизних пропрачуна нацртао је 15.000 сомборских објеката. Цртеж чува изглед града за будуће векове.

2. КОЛУТ: На седам и по хектара приватног поседа на улазу у село Колут, у општини Сомбор, налази се приватни зоолошки врт „Мики” који на том месту окупља више од 100 врста животиња из свих делова света.

3. ДИДА ХОЊАКОВ САЛАШ Салаш је у поседу породице Хорњак од [1925.](#) године.^[1] Салаш чува традиционалну архитектуру салаша, начин живота Буњеваца, начин исхране и припремања јела и народне обичаје.

Салаш се састоји од: главне зграде, старе штале, атељеа, радионице и летње кухиње. У главној згради гости могу да виде две изложбене собе са породичним намештајем и народном ношњом; у старој штали је изложено продајни атеље старих и уметничких заната и радионица намењена за децу. Могуће је организовање сликања на стаклу, сликање на платну-свилу, израда сувенира од кукурузовине и сламе. Између две зграде је летња кухиња доступна за разледање. У оквиру самог салаша налази се економско двориште са помоћним просторијама и домаћим животињама. Салаш је окружен њивама, својим обрадивим површинама.^[1]